

Forslag

til

Lov om ændringer i lov om offentlig forsorg.

(Vedrørende arbejdsanstalter m. v.)

Fremsat den 25. november 1959 af *socialministeren*.

§ 1.

I lov om offentlig forsorg, jfr. bekendtgørelse nr. 329 af 19. november 1958, foretages følgende ændringer og tilføjelser:

Til § 7.

I stk. 1, 2. pkt., tilføjes efter ordene „den forpligtedes“ ordet „arbejdsmuligheder“.

Til § 23.

Stk. 1, 2. og 3. pkt., affattes således:
„Hvor den trængende for kommunens regning henligger til behandling i eller er anbragt i et i en anden kommune beliggende sygehus, alderdomshjem, opdragelseshjem, plejehjem for kronisk syge eller lignende eller i et privat plejehjem, bevares forsørgelsesstedet dog, indtil trangen til hjælp må betragtes som ophørt, selv om bopælen forinden er opgivet. Det samme gælder, hvor en trængende er anbragt i en i en anden kommune beliggende arbejdsanstalt, samt i tilfælde, hvor en kommune i strid med denne lovs regler om ydelse af hjælp har medvirket til pågældendes flytning til en anden kommune.“

Til § 30.

I stk. 3, 1. pkt., ændres ordet „forsørgelsesanstalter“ til „anstalter“, og i stk. 4, 1. pkt., ændres ordene „sygehus, alderdomshjem, plejestiftelse eller i en forsørgelsesanstalts sygeafdeling“ til „sygehus, alderdomshjem, plejehjem for kronisk syge eller i en arbejdsanstalts sygeafdeling“.

Til § 31.

I stk. 1 ændres ordet „forsørgelsesanstalt“ til „anstalt“.

Til § 32.

Paragraffen affattes således:

„§ 32. I alderdomshjem og i plejehjem for kronisk syge må ikke indlægges personer, som ved ufordragelighed, dovenskab, drikfældighed eller lignende kan befrygtes at ville volde forstyrrelse eller give et slet eksempel.“

Til § 36.

Paragraffen affattes således:

„§ 36. Det påhviler enhver kommunalbestyrelse at sikre kommunen ret til i fornødent omfang at disponere over pladser på en kommunal arbejdsanstalt. Forpligtelsen påhviler for så vidt angår landkommunerne vedkommende amtsråd. Såfremt der i denne anledning sluttes overenskomst mellem flere amts- eller købstadskommuner, skal den forelægges socialministeren til godkendelse.“

Stk. 2. En arbejdsanstalt kan inddeles i flere afdelinger. Der skal på anstalten findes en eller flere sygestuer, beregnet på de indlagte, der trænger til sygebehandling uden at trænge til indlæggelse på hospital eller på plejehjem for kronisk syge.

Stk. 3. Inden en arbejdsanstalt tages i brug, skal socialministeren have godkendt den, jfr. § 43, stk. 1. I forbindelse med godkendelsen kan socialministeren stille fordringer med hensyn til anstaltens nærmere indretning m. v., herunder om eventuel opdeling i flere afdelinger. På anstalterne skal være mulighed for at give de indlagte en passende beskæftigelse, og til anstalterne skal knyttes personale, der har forudsætninger for at udføre et forsorgsarbejde blandt de indlagte.

Stk. 4. Socialministeren drager omsorg for, at der ved enkelte arbejdsanstalter kan drives en særlig lægelig og social behandling. Det hertil fornødne personale skal i det omfang, hvori det er muligt, tillige drive en rådgivende virksomhed for de øvrige arbejdsanstalter. Endvidere drager socialministeren omsorg for, at der ved nogle arbejdsanstalter indrettes lukkede afdelinger til modtagelse af de personer, der i medfør af denne lov skal anbringes i en sådan afdeling.

Stk. 5. I arbejdsanstalter må børn kun rent midlertidigt optages og kun i forbindelse med indlæggelse af deres forældre.“

Til § 40.

Paragraffen udgår.

Til § 41.

Stk. 5 affattes således:

„*Stk. 5.* Socialministeren bemyndiges til at yde tilskud til statsanerkendte arbejdskolonier. Udgifterne hertil afholdes efter de i § 70 A, stk. 3, fastsatte bestemmelser.“

Som nyt stk. 6 indsættes:

„*Stk. 6.* Socialministeren bemyndiges til at yde tilskud til institutioner, der har til formål at modtage personer, der ikke har kunnet tilvænne sig det normale samfundsliv, og som derfor i almindelighed ville være henvist til offentlig forsørgelse, når institutionen ved iværksættelse af sociale hjælpeforanstaltninger skønnes at fremme de pågældendes muligheder for at føre en regelmæssig og ordnet tilværelse. Tilskud til sådanne institutioner afholdes efter de i § 70 A, stk. 3, fastsatte bestemmelser.“

Til § 43.

Stk. 2, 2. pkt., affattes således:

„Der skal derhos i reglementerne optages bestemmelser om disciplinære foranstaltninger og om sikringsmidler, der ikke må gå ud over de i §§ 47 og 48 i borgerlig straffelov givne rammer, bortset fra, at det i reglementer for arbejdsanstalter og arbejdskolonier kan bestemmes, at de indlagte i tilfælde af grove ordensforseelser, med samtykke af amtmanden (i de i § 50, stk. 1, 2. pkt., omhandlede kommuner af kommunalbestyrelsen), kan overføres til en lukket afdeling i indtil 3 måneder.“

Til § 45.

I stk. 3, 1. pkt., ændres ordet „forsørgelsesanstalt“ til „anstalt“.

Til § 46.

I stk. 1, 1. pkt., ændres ordene „en arbejdskoloni, en arbejdsanstalt eller en tvangsarbejdsanstalt“ til „en arbejdsanstalt eller en arbejdskoloni“.

Til § 47.

I stk. 1 ændres ordet „disciplinærstraffe“ til „disciplinære foranstaltninger“.

Til § 52.

I stk. 3, 1. pkt., ændres ordene „arbejds- eller tvangsarbejdsanstalt“ til „arbejdsanstalt“.

Til § 57.

I stk. 1, 2. pkt., ændres ordet „forsørgelsesanstalter“ til „anstalter“.

Til § 60.

Nr. 1 affattes således:

„så længe pågældende for en anden kommunes eller sin der virkende sygekasses regning er anbragt i et i den faktiske opholdskommune beliggende alderdomshjem, opdragelseshjem, plejehjem for kronisk syge eller lignende eller i et privat plejehjem“.

I nr. 2, 1. pkt., tilføjes efter ordet „tuberkulosesanatorium“ ordet „arbejdsanstalt“, og ordet „tvangsarbejdsanstalt“ i 3. pkt. udgår.

Til nr. 3 føjes som nyt punktum: „Ved beregningen af de forannævnte tidsfrister bortses fra ophold i arbejdsanstalt.“

Som ny § 70 A indsættes:

„§ 70. A. Af de takster for ophold på arbejdsanstalter, der fastsættes af socialministeren i medfør af § 43, refunderer statskassen $\frac{3}{10}$ til anstalterne, medens de øvrige $\frac{7}{10}$ fordeles på landets kommuner i overensstemmelse med reglerne i nærværende lovs § 77.“

Stk. 2. De med bestemmelserne i § 36, stk. 4, forbundne udgifter til behandling m. v. og til lukkede afdelinger på arbejdsanstalter afholdes af statskassen i det omfang, hvori de ikke dækkes af den i medfør af § 43 fastsatte takst for opholdet.

Stk. 3. Tilskud ydet i henhold til bestemmelserne i § 41 affholdes med $\frac{3}{10}$ af statskassen, medens de øvrige $\frac{7}{10}$ fordeles på landets kommuner i overensstemmelse med reglerne i nærværende lovs § 77.“

Til § 71.

Som nyt stk. 2 tilføjes:

„*Stk. 2.* Opgørelser med begæring om refusion i henhold til § 70 A, stk. 1 og 2, fremsendes til socialministeriet af anstalternes bestyrelser efter regnskabsårets afslutning og inden en af socialministeren fastsat frist. Opgørelsen forsynes med attestation af anstaltens revisor. Refusionen anvises herefter af socialministeriet, således at statskassen forlods udreder den kommunerne påhvilende andel.“

Stk. 2 ændres til stk. 3 og affattes således:

„*Stk. 3.* Den del af udgifterne ved driften af arbejdsanstalter, som ikke refunderes i medfør af reglerne i § 70 A, stk. 1-2, fordeles efter udløbet af hvert regnskabsår efter at være godkendt af amtmanden på amtsråds kredsen og de i forbindelse med samme stående købstæder efter folketal. I København affholdes de af stadens kasse.“

Stk. 3 ændres til stk. 4.

Til § 74.

Paragraffen udgår.

Til § 157.

I stk. 4, 1. pkt., ændres ordet „forsørgelsesanstalter“ til „anstalter“.

Til § 200.

I stk. 3 tilføjes efter ordet „arbejdsanstalt“ ordene „om fornødent på lukket afdeling“.

Til § 298.

Til stk. 1 føjes:

„Dog kan der efter anmodning ydes en person under 25 år rejsehjælp til en kommune, hvortil pågældende har haft tilknytning gennem ophold og arbejde i længere tid, eller hvortil han har tilknytning gennem derboende nære pårørende, f. eks. forældre, plejeforældre eller søskende, hos hvem det må antages, at pågældende vil kunne få ophold.“

I stk. 2 udgår i 1. linje ordet „herefter“.

Til § 311.

I stk. 3, 1. pkt., tilføjes efter ordet „arbejdsanstalt“ ordene „om fornødent på lukket afdeling“.

Til § 313.

I stk. 4, 1. pkt., tilføjes efter ordet „arbejdsanstalt“ ordene „om fornødent på lukket afdeling“.

Til § 314.

Som ny § 314 tilføjes:

„§ 314. Efter tilsvarende regler som i § 313 bestemt forholdes der, hvis der må ydes samlevende ægtefæller offentlig hjælp, og trangen viser sig i det væsentlige at være begrundet i, at den ene ægtefælle ikke efter evne bidrager forsvarligt til familiens underhold.“

Til § 316.

I stk. 4, 1. pkt., ændres „anses med tvangsarbejde“ til „anbringes i lukket afdeling på arbejdsanstalt“.

I stk. 6, 2. pkt., ændres „straffet med tvangsarbejde“ til „indlagt på en arbejdsanstalts lukkede afdeling“.

Til § 321.

I stk. 2 tilføjes efter ordet „arbejdsanstalt“ ordene „om fornødent på lukket afdeling“.

Stk. 3 affattes således:

„*Stk. 3.* Ved anbringelse på arbejdsanstalt i henhold til stk. 2 skal de oplysninger, som det sociale udvalg har vedrørende den indlagte, medfølge, og anstaltens ledelse skal da inden 14 dage efter indlæggelsen indstille spørgsmålet om den fremtidige forsørgelses måde til amtmanden. Denne afgør efter forudgående forhandling med vedkommende myndigheder og institutioner og efter at have indhentet erklæring fra pågældende selv, om pågældende foreløbig skal forblive på arbejdsanstalten, eller om han skal udskrives, eventuelt dimitteres til et arbejdssted eller privat arbejdshjem, eventuelt henvises til en privat forening, eller om han skønnes bedst egnet til optagelse på en arbejdskoloni eller bør overføres til en anstalt med særlige behandlingsmuligheder eller en lukket afdeling, eventuelt et afvænningshjem for alkoholister, jfr. § 317. Amtmandens afgørelse skal træffes snarest muligt og inden 14 dage

fra sagens forelæggelse for amtet. Amtet er dog, såfremt den indlagte har begæret sagen forelagt for retten i medfør af bestemmelsen i § 52, stk. 3, berettiget til at udsætte sin afgørelse, indtil der er faldet endelig dom i sagen. Der vil under et anstaltsophold kunne træffes beslutning af amtet om overflytning til en anden institution af ovennævnte art, hvis det skønnes ønskeligt af behandlingsmæssige grunde.“

Som nyt stk. 5 tilføjes:

„Stk. 5. Hvis en erhvervs- og subsistensløs person selv har anmodet om optagelse i arbejdsanstalt, forelægges spørgsmålet om pågældendes forbliven i anstalten ikke for amtmanden, medmindre et socialt udvalg, politiet, anstaltens bestyrelse eller vedkommende selv fremsætter begæring herom.“

Til § 322.

Paragraffen udgår.

Til § 323.

I 1. pkt. ændres „§§ 321-22“ til „§ 321“, og i 2. pkt. ændres ordene „arbejdskoloni, arbejdsanstalt eller tvangsarbejdsanstalt“ til „arbejdsanstalt eller arbejdskoloni“.

Til § 327.

I 2. pkt. udgår ordet „tvangsarbejdsanstalt“.

§ 2.

Denne lov træder i kraft den 1. april 1960, således at de i §§ 70 A og 71 fastsatte regler for ydelse af refusion første gang har virkning for den refusion, der ydes for finansåret 1960-61.

Bemærkninger til lovforslaget.

Lovforslaget bygger på en i februar 1959 afgivet betænkning af det i 1948 nedsatte udvalg angående forsorgen for de i forsorgslovens kapitler XXIV-XXVII omhandlede personer, og hermed har det nævnte udvalg afsluttet sit arbejde.

Udvalgets opgave var at iværksætte en nærmere undersøgelse af den kritik, der fra forskellig side var fremsat mod de foranstaltninger, som efter den gældende lovgivning kunne anvendes med hensyn til arbejdsmodvillige personer, alkoholister, løsgængere og i øvrigt personer, som viser asociale træk.

Om udvalgets arbejde i den forløbne tid og om de tidligere afgivne betænkninger gives der oplysning i indledningen til den nu foreliggende betænkning af februar 1959.

Denne sidste betænkning beskæftiger sig med de centrale spørgsmål vedrørende den almindelige anstaltsforsorg og de hertil knyttede problemer. I tilslutning hertil indeholder betænkningen udkast til forslag om ændringer af de herhenhørende bestemmelser i forsorgsloven.

I sin betænkning har udvalget påpeget vanskelighederne ved gennem forebyggende foranstaltninger at modvirke den sociale deroute, der slutter med arbejdsanstaltsophold. Udvalget fremhæver imidlertid betydningen af, at de relevante organer og institutioner udfolder effektive resocialiseringsbestrebelsler. Der peges herunder særlig på den indsats, der kan ydes gennem socialkontorerne,

idet man herved også gør opmærksom på værdien af den fra enkelte større kommuner kendte sociallægeordning.

For det klientel, for hvilket anstaltsforsorg stadig må anses for påkrævet, lægger udvalget afgørende vægt på, at der *finder en udbygning sted af behandlingsmulighederne* inden for denne forsorg, og der stilles forslag om en hertil sigtende ændring af forsorgsloven. Det kan i denne forbindelse bemærkes, at der senere — på grundlag af forslag herom i en anden af udvalget afgivet betænkning — ligeledes kan forventes fremsat lovforslag angående udbygning og ændring af reglerne om forsorgen for de alkoholidende.

Udvalgets forslag med hensyn til ændring af behandlingsmulighederne vil ikke medføre radikale omlægninger af den bestående institutionsforsorg. Udvalget er af den opfattelse, at det relativt lille klientel ikke finansielt kan begrunde en fuldstændig omlægning af anstaltsforsorgen. Det forudsættes derfor, at man også fremtidig i hovedsagen skal anvende de bestående anstalter, således at den fornødne udbygning med henblik på den foran nævnte forbedring af behandlingsmulighederne sker inden for disses rammer. Der må herved bl. a. lægges større vægt end hidtil på den socialpsykiatriske behandling, således at der ansættes forsorgsmedarbejdere og endvidere til et par af arbejdsanstalterne knyttes et mere omfattende

behandlingsapparat, bl. a. omfattende ansættelse af en psykolog og en psykiater. Disse skal også stå til rådighed for de øvrige anstalter, og i øvrigt må anstalterne ved bygning af værksteder etc. sættes bedre i stand til at give beskæftigelsesmuligheder med henblik på resocialisering.

Anstalterne foreslås nu drevet som åbne anstalter, og forsorgslovens krav om opdeling i arbejds- og forsørgelsesafdelinger foreslås ophævet, således at det fremtidig beror på de særlige forhold på den enkelte anstalt, om der skal finde en opdeling sted.

På baggrund af det meget lille klientel, som hidtil efter de gældende bestemmelser har måttet anbringes på tvangsarbejdsanstalter, og under hensyn til at anstalterne i øvrigt foreslås drevet som åbne anstalter, finder udvalget det ikke rimeligt at opretholde tvangsarbejdsanstalterne. Da der stadig vil være et vist behov for anbringelse på lukket afdeling — enten som en direkte følge af den indlagtes forhold eller som disciplinær foranstaltning — foreslås sådanne indrettet på enkelte anstalter.

Efter de gældende bestemmelser i forsorgsloven fastsætter socialministeren *takster for opholdet på arbejdsanstalterne*. Denne takstmæssige betaling erlægges til anstalten af den kommune, for hvis regning den indlagte forsørges, og anmeldes til refusion efter samme regler som ydet kommunehjælp. Den øvrige — og efter den gældende praksis for takstfastsættelse langt overvejende — del af udgifterne fordeles efter folketal på amtsråds-kredsen og de i forbindelse med denne stående købstæder.

De til grund for denne betalingsordning liggende forudsætninger er efter udvalgets opfattelse ikke til stede mere. En del af arbejdsanstalterne er, efterhånden som mange af disse er blevet nedlagt, i højere grad blevet landsdelsanstalter. Det er de områder og kommuner, inden for hvilke disse anstalter ligger, der i langt overvejende grad kommer til at bære udgifterne ved anbringelserne på anstalt. For anstaltskommunerne i almindelighed gør det forhold sig gældende, at trangen til anbringelsen, skønt den har foreligget forinden, ofte først konstateres ved den pågældendes henvendelse til denne kommune, der så må udrede den takstmæssige betaling for opholdet.

Udvalget foreslår som en konsekvens heraf taksterne for ophold på arbejdsanstalterne fastsat således, at der ved disse takster søges dækket den største del af driftsudgifterne (ca. 90 pct.), og det foreslås endvidere, at der af taksterne — som efter de gældende regler om refusion af kommunehjælp — refunderes $\frac{3}{10}$ af statskassen, medens $\frac{7}{10}$, herunder

den tidligere opholdskommuneandel på $\frac{3}{10}$, som anstaltskommunen ofte kommer til at bære efter den gældende ordning, refunderes af det mellemkommunale refusionsforbund. Af praktiske grunde foreslås hele refusionen ordnet gennem socialministeriet.

Den resterende del af driftsudgifterne foreslås som hidtil betalt af amterne (amtskommune samt købstæder) ud fra ønsket om at bevare en lokal interesse i en forsvarlig drift af anstalten. Der bliver imidlertid, som det fremgår af foranstående, her tale om en langt mindre andel end hidtil.

Takstfastsættelsen skal ske individuelt under hensyn til den meget forskelligartede drift af disse anstalter. Det forudsættes, at der ved fastsættelsen af taksterne også skal tages hensyn til bygningsmæssige udgifter, herunder udgifter til forrentning og afskrivning. Herigennem vil man kunne fremme de ombygninger og den modernisering af anstalterne, som vil være påkrævet for at opfylde de krav, som fremtidig agtes stillet til anstaltsforsorgen.

En særlig ordning foreslås truffet med hensyn til de anstalter, til hvilke der skal knyttes særligt behandlingspersonale, eller hvorpå der skal indrettes lukkede afdelinger, jfr. forslaget til § 70 A, stk. 2, og bemærkningerne hertil.

Udvalget fremsætter *yderligere enkelte forslag*. Med særligt henblik på de unge, der er flyttet fra land til by og ikke vinder indpas i bysamfundet, stiller udvalget forslag om en lømpelse af forsorgslovens forbud mod ydelse af rejsehjælp. Endvidere stilles der bl. a. forslag om ændringer i forsorgslovens bestemmelser om indlæggelse på anstalt og visse i forbindelse hermed stående bidragsbestemmelser.

Da regeringen kan tiltræde de af udvalget stillede forslag, fremsættes nærværende lovforslag, der i det væsentlige er i overensstemmelse med det af udvalget udarbejdede lovudkast. Under hensyn til, at der ikke samtidig kan fremsættes forslag i overensstemmelse med udvalgets betænkning om forsorgen for alkohollidende, har man på dette område måttet bibeholde den hidtidige terminologi. Dette giver sig udtryk i forslagene til ændring af §§ 52 og 321. Af samme grund har man måttet foreslå en formel ændring i § 316, der i øvrigt indtil videre opretholdes i sin nuværende skikkelse.

De økonomiske virkninger af en gennemførelse af forslaget vil blive, at medens udgifterne ved anstaltens drift ikke skulle stige væsentlig, vil fordelingen af udgifterne blive ændret, idet en mindre del af disse fremtidigt vil falde på de kommuner, der hidtil har dækket underskudet ved driften, og der bliver ikke nogen direkte udgift for den kom-

mune, fra hvilken en person indlægges, medens størstedelen af udgifterne vil blive fordelt ved den mellemkommunale refusion, og også statens udgifter vil forøges noget.

Der er samtidig på den givne anledning indføjet enkelte andre forslag, som har en vis tilknytning til reglerne om anstaltsforsorgen. Disse forslag findes i § 41, jfr. § 70 A.

Man skal i øvrigt henvise til den omdelte betænkning samt til bemærkningerne til de enkelte bestemmelser.

Bemærkninger til de enkelte paragraffer.

Ad § 1.

Opmærksomheden henledes på, at der i bilag I i udvalgets betænkning er foretaget en sammenstilling af den gældende og af den af udvalget foreslåede formulering af forsorgslovens bestemmelser vedrørende arbejdsanstalter og tvangsarbejdsanstalter m. v.

Til § 7.

Med denne tilføjelse tilsigtes blot en tydeliggørelse af, at bidragspåleggelse kan anvendes, selv om der ikke er en aktuel arbejdsindtægt. Dette er i overensstemmelse med gældende praksis. Tilføjelsen må ses i relation til bestemmelserne i forsorgslovens kapitel XXV om anbringelse af forsømmelige forsørgere på arbejdsanstalt, når pålagte bidrag ikke betales.

Til § 23.

Der er tale om en redaktionel ændring som følge af den foreslåede bestemmelse i § 70 A, stk. 1, om en ændret refusion af den for ophold på arbejdsanstalter gældende takstmæssige betaling, således at indlæggelse ikke længere sker for kommunens regning.

Til § 30.

Ændringen står i forbindelse med ophævelsen af kravet i § 36, stk. 2, om arbejdsanstaltens inddeling i arbejds- og forsørgelsesafdelinger.

Til § 31.

Se bemærkningen til § 30.

Til § 32.

Reglerne om børns optagelse på alderdomshjem, plejehjem for kronisk syge og arbejdsanstalter er udgået, idet de bortset fra arbejdsanstalter må anses for at være overflødige. For arbejdsanstaltens vedkommende er bestemmelsen flyttet til § 36, stk. 5.

Til § 36.

Om denne bestemmelse, der må betragtes som forslaget hovedbestemmelse, henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor om arbejdsanstaltens fremtidige indretning. Stk. 2 og 3 indeholder kun minimumskravet for inddelingen af de almindelige anstalter, nemlig at der må findes sygestuer, men der gives samtidig socialministeren en bemyndigelse til som vilkår for godkendelsen at kræve en eventuelt påkrævet yderligere opdeling af anstalten. De nødvendige bestemmelser om det resocialiseringsarbejde, der forudsættes iværksat på anstalterne, må i øvrigt gives ved et cirkulære fra socialministeriet. Det må heri også pålægges anstalterne at sørge for muligheder for behandling af eventuelle alkohollidelser hos de indlagte.

Vedrørende stk. 5 henvises til bemærkningerne til § 32.

Til § 40.

Der henvises til de almindelige bemærkninger foran, hvorefter tvangsarbejdsanstalterne foreslås nedlagt, samt til bestemmelsen i § 36, stk. 4, om indrettelse af lukkede afdelinger på visse arbejdsanstalter.

Til § 41.

Der har hidtil ikke været meddelt godkendelse af arbejdskolonier i medfør af § 41, stk. 1, og som følge heraf har der heller ikke været gjort brug af bestemmelsen i stk. 5 om statsstøtte til sådanne kolonier. Udvalget har imidlertid nu indstillet, at der meddeles godkendelse af „Møltrup optagelseshjem“ og „Arbejde Adler“s hjem. Klientellet på disse institutioner er beslægtet med arbejdsanstaltens klientel, og arbejdskolonierne begrænser antagelig tilgangen til arbejdsanstalterne.

På baggrund heraf finder man det rimeligt, at der nu gives direkte hjemmel til at yde offentlig støtte til godkendte arbejdskolonier. I det omfang, det er ønskeligt at give tilskud fra det offentlige, hvorved bemærkes, at disse institutioner formentlig vil være i stand til at opnå betydelige tilskud fra privat side, ligesom de kan have indtægter ved driften af deres virksomheder, findes det endvidere rimeligt, at der skabes hjemmel for en fordeling af tilskuddet i overensstemmelse med de foreslåede regler for refusion af taksterne for arbejdsanstalter, jfr. herved bestemmelsen i § 70 A, stk. 3.

Det offentlige udgifter ved denne refusionsordning må antages at blive af ringe omfang.

Med forslaget til et nyt stk. 6 tager man sigte på institutioner, der som Koføeds skole i København tager sig af et klientel, som, hvis der ikke blev grebet ind i tide, før eller siden ville kunne forventes at komme under forsorg på arbejdsanstalter.

Der har i de senere år været ydet Kofoeds skole et tilskud fra det offentlige svarende til ca. 15 pct. af institutionens udgifter. Dette tilskud har været delt lige mellem henholdsvis staten og de 3 hovedstadskommuner.

Med en fordelingsbestemmelse svarende til den i § 70 A, stk. 3, foreslåede inødekommer man et forslag fra disse kommuner, hvilket findes velbegrundet under hensyn til, at klientellet på en institution som Kofoeds skole kommer fra hele landet. Det mellemkommunale refusionsforbund vil herefter komme til at bære $\frac{7}{10}$ af tilskuddet, der formentlig indtil videre vil være af størrelsesordenen 100 000—200 000 kr. årligt.

Til § 43.

På grundlag af et af landsforeningen af ledere m. fl. ved forsorgsinstitutioner forelagt udkast har udvalget udarbejdet et mønsterreglement, hvis hovedbestemmelser foreslås indført for alle anstalter. Reglementet anvender i stedet for den hidtidige betegnelse „disciplinære straffe“ betegnelsen „disciplinære foranstaltninger“. Denne betegnelse foreslås også indført i nærværende bestemmelse.

Der er ved den foretagne ændring skabt hjemmel for anbringelse på lukket afdeling i indtil 3 måneder, svarende til den gældende bestemmelse om hensættelse til tvangsarbejde.

Til § 45.

Se bemærkningen til § 30.

Til § 46.

Ændringen er en følge af ophævelsen af bestemmelsen i § 40 om tvangsarbejdsanstalter.

Til § 47.

Der er tale om en redaktionel ændring, jfr. bemærkningerne til § 43.

Til § 52.

Se bemærkningen til § 46. Da der endnu ikke er udarbejdet forslag på grundlag af udvalgets betænkning om forsorgen for alkohollidende, må man foreløbig i bestemmelsen bibeholde betegnelsen afvæningshjem.

Til § 57.

Se bemærkningen til § 30.

Til § 60.

I nr. 1 er ordet „forsørgelsesanstalt“ udgået. Ændringen af nr. 1 og 2 er i øvrigt af redaktionel karakter, jfr. herved bemærkningerne til §§ 23 og 46.

Tilføjjelsen til nr. 3 har til formål at forhindre,

at det får indflydelse på opholdskommunerefusionen; at anbringelse på arbejdsanstalt fremtidig ikke sker for en bestemt kommunes regning, jfr. herved § 70 A, stk. 1, om den ændrede refusion af den takstmæssige betaling og de hertil knyttede bemærkninger.

Til § 70 A.

Denne bestemmelse er ny.

I stk. 1 foreslås det, at taksterne for ophold på arbejdsanstalt refunderes med $\frac{3}{10}$ af statskassen som hidtil, medens $\frac{7}{10}$ refunderes af det mellemkommunale refusionsforbund, herunder den tidligere opholdskommuneandel på $\frac{3}{10}$. Om begrundelsen for den foreslåede ændrede refusionsordning henvises til de almindelige bemærkninger foran. Det er som der nævnt en forudsætning, at taksterne fremtidig fastsættes individuelt under hensyn til den meget forskelligartede drift af arbejdsanstalterne, og at der ved takstfastsættelsen tilsigtes dækket den største del af driftsudgifterne.

Bestemmelsen i stk. 2 er affattet således, at socialministeren er frit stillet med hensyn til, om disse særlige udgifter skal dækkes ved statstilskud eller ved en højere takst. Det må herved tages i betragtning, at der på disse anstalter, hvortil der er knyttet særligt behandlingspersonale, eller hvor der er indrettet lukkede afdelinger, vil blive anbragt personer fra et område, der omfatter flere anstalters sædvanlige område.

Tilskud til statsanerkendte arbejdskolonier samt til de i § 41, stk. 6, omhandlede institutioner foreslås ved stk. 3 refunderet på tilsvarende måde som taksterne for ophold på arbejdsanstalter, jfr. bemærkningerne til § 41.

Til § 71.

Med bestemmelsen i stk. 2 har man tilsigtet en praktisk ordning med hensyn til refusionskravene ifølge § 70 A, stk. 1 og 2.

Ændringen i stk. 3 er en følge af refusionsbestemmelserne i § 70 A, stk. 1 og 2. Det særlige repartitionsfond på Bornholm er nu ophævet.

Til § 74.

Se § 40 og bemærkningerne til denne bestemmelse.

Til § 157.

Se bemærkningerne til § 30.

Til § 200.

Da arbejdsanstalterne fremtidig skal drives som åbne anstalter bortset fra, at der ved enkelte arbejdsanstalter skal indrettes særlige lukkede afdelinger, jfr. herved § 36 og bemærkningerne til denne

bestemmelse, har man fundet det påkrævet at indføje en udtrykkelig hjemmel til, at anbringelse kan ske på lukket afdeling. Det bemærkes herved, at tvungen anbringelse i medfør af denne bestemmelse også hidtil har kunnet ske på anstaltens lukkede afdelinger.

Til § 298.

Bestemmelsen, der betegner en lempelse i forsorslovens principielle forbud mod at yde rejsehjælp, tager sigte på de unge, der er flyttet fra land til by, men som har vanskeligt ved at tilpasse sig i bysamfundet. Man vil hermed forebygge en social deroute, der til sidst vil kunne resultere i anbringelse af de pågældende på arbejdsanstalt.

Da bestemmelsen kun kan anvendes efter de pågældendes egen anmodning, er der ikke herved tale om en genoplivelse af den ældre lovgivnings regler om hjemsendelse.

Til §§ 311 og 313.

Se bemærkningerne til § 200.

Til § 314.

Man har med dette forslag villet tilsikre, at bestemmelsen i § 313 ikke gøres illusorisk i de tilfælde, hvor hjælp må ydes, uanset at der ikke foreligger nogen henvendelse til det sociale udvalg fra den forsømmelige forsørgers ægtefælle, f. eks. fordi vedkommende — af hensyn til manden — ikke tør gå til det sociale udvalg.

Til § 316.

Ændringen er en følge af forslaget om ophævelse af tvangsarbejdsanstalterne, jfr. bemærkningerne til § 40.

Til § 321.

Om tilføjelsen til stk. 2 henvises til bemærkningen til § 200.

Ændringerne i stk. 3 er begrundet i indførelsen af særlige behandlingsafdelinger, jfr. de almindelige bemærkninger foran. Man har i denne forbindelse fundet det rettest at indføje en udtrykkelig hjemmel til, at en beslutning om anbringelsesmåden kan omgøres, hvis det senere under et anstaltsophold viser sig, at den indlagte vil kunne have bedre gavn af et ophold på en anden institution end den, hvor han i medfør af den først truffe beslutning har fået ophold. Om begrundelsen for indføjelsen af en bestemmelse om eventuel henvisning til en privat for- ening henvises til bemærkningerne til § 322.

Forslaget i stk. 5 indeholder ikke nogen egentlig realitetsændring, idet det allerede følger af de gældende bestemmelser i forsorslovens § 30, stk. 1 og 3, at det sociale udvalg kan forsørge trængende på arbejdsanstalt på frivilligt grundlag, uden at sagen behøver at forelægges for amtet.

Til § 322.

Da bestemmelsen kun omfatter erhvervs- og subsistensløse prostituerede kvinder og under hensyn til den hidtil fulgte praksis med hensyn til administrationen af § 322, findes det unødvendigt at opretholde denne særbestemmelse ved siden af den almindelige bestemmelse i § 321. I overensstemmelse med de hidtidige regler i § 322 er der foretaget en tilføjelse til § 321, stk. 3, hvorefter det kan bestemmes, at de pågældende skal henvises til en privat for- ening.

Til § 323.

Se bemærkningen til § 46.

Til § 327.

Se bemærkningen til § 46.